

Teismo praktikos rinkinys

Sujungtos bylos C-807/18 ir C-39/19

Telenor Magyarország Zrt.

prieš

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Elnöke

(Fővárosi Törvényszék prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

2020 m. rugsėjo 15 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Elektroniniai ryšiai – Reglamentas (ES) 2015/2120 – 3 straipsnis – Atvira interneto prieiga – 3 straipsnio 1 dalis – Galutinių paslaugų gavėjų teisės – Teisė į prieigą prie taikomųjų programų ir paslaugų ir teisė jomis naudotis – Teisė teikti taikomąsias programas ir paslaugas – 3 straipsnio 2 dalis – Susitarimų ar komercinės praktikos, ribojančių galutinių paslaugų gavėjų galimybę naudotis teisėmis, draudimas – Sąvokos „susitarimai“, „komercinė praktika“, „galutiniai paslaugų gavėjai“ ir „vartotojai“ – Vertinimas, ar egzistuoja galutinių paslaugų gavėjų galimybės naudotis teisėmis apribojimas – Taisyklės – 3 straipsnio 3 dalis – Pareiga valdyti srautą vienodomis sąlygomis be diskriminavimo – Galimybė įgyvendinti pagrįstas srauto valdymo priemones – Priemonių, kuriomis blokuojamas arba sulėtinamas srautas, draudimas – Išimtis – Komercinė praktika, kai siūlomi paslaugų paketai, kuriuos užsisakę klientai įsigyja paslaugų rinkinį, suteikiantį jiems teisę be apribojimų naudotis nustatytu duomenų kiekiu, į kurį neįtraukiamas naudojimas tam tikromis konkrečiomis taikomosiomis programomis ir paslaugomis, kurioms taikomas „nulinis tarifas“, ir išnaudoję tą duomenų kiekį jie gali toliau be apribojimų naudotis tomis konkrečiomis taikomosiomis programomis ir paslaugomis, o kitoms taikomosioms programoms ir paslaugoms taikomos priemonės, kuriomis srautas blokuojamas arba sulėtinamas“

1. *Teisės aktų derinimas – Telekomunikacijų sektorius – Elektroninių ryšių tinklai ir paslaugos – Priemonės, susijusios su atvira interneto prieiga – Reglamentas 2015/2120 – Galutinių paslaugų gavėjų teisės – Susitarimų ir komercinės praktikos, ribojančių galimybę naudotis šiomis teisėmis, draudimas – Interneto prieigos paslaugų teikėjas, siūlantis paslaugų paketus, kurie suteikia privilegijuotąją prieigą prie tam tikrų konkrečių taikomųjų programų ir paslaugų – „Nulinio tarifo“ taikymas toms konkrečioms taikomosioms programoms ir paslaugoms – Teikėjo vykdomas priemonių, kuriomis blokuojamas arba sulėtinamas srautas, susijęs su naudojimusi kitomis esamomis taikomosiomis programomis ir paslaugomis, kai išnaudojamas įsigytas duomenų kiekis, taikymas – Neleistinumai (Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 2015/2120 3 straipsnio 1 ir 2 dalys)*

(žr. 27-46, 54 punktus ir rezoliucinę dalį)

2. *Teisės aktų derinimas – Telekomunikacijų sritis – Elektroninių ryšių tinklai ir paslaugos – Priemonės, susijusios su atvira interneto prieiga – Reglamentas 2015/2120 –*

Interneto prieigos paslaugų teikėjų pareigos – Srauto valdymas vienodomis sąlygomis be diskriminacijos – Interneto prieigos paslaugų teikėjas, siūlantis paslaugų paketus, kurie suteikia privilegijuotąją prieigą prie tam tikrų konkrečių taikomųjų programų ir paslaugų – „Nulinio tarifo“ taikymas toms konkrečioms taikomosioms programoms ir paslaugoms – Teikėjo vykdomas priemonių, kuriomis blokuojamas arba sulėtinamas srautas, susijęs su naudojimusi kitomis esamomis taikomosiomis programomis ir paslaugomis, kai išnaudojamas įsigytas duomenų kiekis, taikymas – Neleistinumas (Europos Parlamento ir Tarybos reglamento 2015/2120 3 straipsnio 3 dalis)

(žr. 47-54 punktus ir rezoliucinę dalį)

Santrauka

Teisingumo Teismas pirmą kartą aiškina Sąjungos reglamentą, skirtą „internetu neutralumui“

Interneto vartotojų teisių apsaugos reikalavimams ir pareigai valdyti srautą be diskriminacijos prieštarauja tai, kad interneto prieigos teikėjas privilegijuoja tam tikras taikomąsias programas ir paslaugas, teikdamas pasiūlymus, pagal kuriuos toms taikomosioms programoms ir paslaugoms taikomas „nulinis tarifas“, o kitų taikomųjų programų ir paslaugų naudojimui taikomos priemonės, kuriomis blokuojamas arba sulėtinamas srautas

Vengrijoje įsteigta bendrovė *Telenor* teikia, be kita ko, interneto prieigos paslaugas. Tarp klientams siūlomų paslaugų yra du privilegijuotosios prieigos (vadinamieji „nulinio tarifo“) paslaugų paketai, kurių ypatumas tas, kad tam tikromis konkrečiomis paslaugomis ir taikomosiomis programomis sugeneruotų duomenų srautas neišskaitomas iš klientų įsigyto sunaudojamo duomenų kiekio. Be to, išnaudojus tą duomenų kiekį, jie gali toliau be apribojimų naudotis šiomis konkrečiomis taikomosiomis programomis ir paslaugomis, o kitoms esamoms taikomosioms programoms ir paslaugoms taikomos priemonės, kuriomis srautas blokuojamas arba sulėtinamas.

Vengrijos ryšių ir žiniasklaidos tarnyba pradėjo dvi procedūras dėl šių dviejų paslaugų paketų atitikties Reglamentui 2015/2120, kuriuo nustatomos priemonės, susijusios su atvira interneto prieiga¹, ir priėmė du sprendimus; ji nusprendė, kad šiais paslaugų paketais nesilaikoma šio reglamento 3 straipsnio 3 dalyje nustatytos bendros pareigos valdyti srautą vienodomis sąlygomis be diskriminavimo ir kad *Telenor* turi jų nebeteikti.

Gavęs du skundus *Fővárosi Törvényszék* (sostinės Budapešto apygardos teismas, Vengrija) nutarė kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą, siekdamas išsiaiškinti, kaip reikia aiškinti ir taikyti Reglamento 2015/2120 3 straipsnio 1 ir 2 dalis, kuriomis galutiniams interneto prieigos paslaugų gavėjams užtikrinamos tam tikros teisės² ir draudžiami tokių paslaugų teikėjų susitarimai ar komercinė praktika, kuriais ribojamas naudojimas šiomis teisėmis, ir šio 3 straipsnio 3 dalį, kurioje įtvirtinta bendra pareiga valdyti srautą vienodomis sąlygomis be diskriminavimo.

¹ 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/2120, kuriuo nustatomos priemonės, susijusios su atvira interneto prieiga, ir kuriuo iš dalies keičiami Direktyva 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis, ir Reglamentas (ES) Nr. 531/2012 dėl tarptinklinio ryšio per viešuosius judriojo ryšio tinklus Sąjungoje (OL L 310, 2015, p. 14).

² Galutinių paslaugų gavėjų teisė turėti prieigą prie taikomųjų programų, turinio ir paslaugų bei jomis naudotis, taip pat teisė teikti taikomąsias programas, turinį ir paslaugas bei naudotis pasirinktais galiniais įrenginiais.

2020 m. rugsėjo 15 d. sprendime, nagrinėdamas bylą didžiąja kolegija, Teisingumo Teismas pirmą kartą išaiškino Reglamentą 2015/2120, kuriame įtvirtintas esminis interneto atvėrimo principas (labiau žinomas kaip interneto neutralumas).

Pirma, dėl Reglamento 2015/2120 3 straipsnio 2 dalies, siejamos su šio reglamento 3 straipsnio 1 dalimi, aiškinimo Teisingumo Teismas pažymėjo, kad antroje iš šių nuostatų numatyta, jog šia nuostata užtikrinamomis teisėmis galutiniai interneto prieigos paslaugų gavėjai turi naudotis „naudodamiesi savo interneto prieigos paslauga“, o pagal pirmąją reikalaujama, kad tokia paslauga nereikštų naudojimosi šiomis teisėmis apribojimo. Be to, iš minėto reglamento 3 straipsnio 2 dalies matyti, kad konkretaus interneto prieigos teikėjo paslaugas šio reikalavimo atžvilgiu turi vertinti nacionalinės reguliavimo institucijos³, kontroliuojamos kompetentingų nacionalinių teismų, atsižvelgdamos tiek į šio teikėjo su galutiniais paslaugų gavėjais sudarytus susitarimus, tiek į šio teikėjo vykdomą komercinę praktiką.

Šiomis aplinkybėmis pateikęs bendrus paaiškinimus dėl Reglamente 2015/2120 vartojamų sąvokų „susitarimai“, „komercinė praktika“ ir „galutiniai paslaugų gavėjai“⁴, Teisingumo Teismas nusprendė, kad susitarimų, kuriais atitinkami klientai užsisako paslaugų paketus, apimančius „nulinį tarifą“ ir priemonės, kuriomis blokuojamas arba sulėtinamas srautas, susijęs su paslaugų ir taikomųjų programų, kurioms netaikomas „nulinis tarifas“, naudojimu, sudarymas gali apriboti galimybę galutiniams paslaugų gavėjams naudotis teisėmis, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 3 straipsnio 2 dalį, didelėje rinkos dalyje. Tokie paslaugų paketai gali išplėsti privileijuotųjų taikomųjų programų ir paslaugų naudojimą ir atitinkamai padaryti retesnę naudojimąsi kitomis esamomis taikomosiomis programomis ir paslaugomis, atsižvelgiant į priemones, kuriomis interneto prieigos paslaugų teikėjas ši naudojimąsi padaro techniškai sudėtingesnę ar net neįmanomą. Be to, kuo daugiau klientų sudarys tokius susitarimus, tuo labiau tikėtina, kad dėl bendros tokių susitarimų apimties galutinių paslaugų gavėjų galimybė naudotis teisėmis bus labai apribota ar net pažeista pati šių teisių esmė.

Antra, dėl Reglamento 2015/2120 3 straipsnio 3 dalies aiškinimo Teisingumo Teismas pažymėjo, kad nereikia vertinti priemonių, kuriomis blokuojamas arba sulėtinamas srautas, poveikio naudojimuisi galutinių paslaugų gavėjų teisėmis, kad būtų galima konstatuoti nesuderinamumą su šia nuostata. Šioje nuostatoje nenumatytas toks reikalavimas vertinimui, ar laikomasi joje įtvirtintos bendros pareigos srautui taikyti vienodas sąlygas be diskriminavimo. Be to, Teisingumo Teismas nusprendė, kad priemonės, kuriomis srautas blokuojamas arba sulėtinamas, pagrįstos ne tam tikrų konkrečių srauto kategorijų paslaugų kokybės techninių reikalavimų objektyviais skirtumais, bet komerciniais sumetimais, todėl šios priemonės savaime laikytinos nesuderinamomis su minėta nuostata.

Vadinasi, paslaugų paketai, kurių kontrolę atlieka prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, apskritai gali pažeisti ir Reglamento 2015/2120 3 straipsnio 2 dalį, ir šio straipsnio 3 dalį; kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos ir teismai gali juos iš karto nagrinėti atsižvelgdami į antrąją iš šių nuostatų.

³ Remdamosi Reglamento 2015/2120 5 straipsniu.

⁴ Pastaroji sąvoka apima visus fizinius ar juridinius asmenis, kurie naudoja arba pareiškia norą naudoti viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas. Be to, ji apima ir fizinius ar juridinius asmenis, kurie naudojami arba pareiškia norą naudotis interneto prieigos paslaugomis, siekdami gauti turinį, taikomąsias programas ir paslaugas, ir tokius, kuriems interneto prieiga reikalinga tam, kad galėtų teikti turinį, taikomąsias programas ir paslaugas.